

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 20. november 2007
Sagsnr.: 39

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om meddelelse fra Kommissionen om en ny strategi for Fællesskabet med henblik på at hindre, bekæmpe og udrydde ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri og

forslag til Rådets forordning om etablering af et Fællesskabssystem til at hindre, bekæmpe og udrydde ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri.

Med venlig hilsen

Marie Louise Flach de Neergaard

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Internationalt Fiskerikontor/ 2. afd., 1.kt.

Sagsnr.: 8683

Den 15. november 2007

CHMO/BRRA/KFJA

FVM 468

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om meddelelse fra Kommissionen om en ny strategi for Fællesskabet med henblik på at hindre, bekæmpe og udrydde ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri og forslag til Rådets forordning om etablering af et Fællesskabssystem til at hindre, bekæmpe og udrydde ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri

KOM (2007) 601 og KOM (2007) 602

Resumé

Kommissionen har fremlagt en meddelelse om strategi og fremsendt forslag til Rådets forordning om bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU). Kommissionens strategi omhandler omfanget, indvirkningerne og incitamenterne til IUU-fiskeri og indeholder specifikke forslag til at bekæmpe IUU i EU og på internationalt plan. Bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri er en af prioriteterne i det internationale samfunds bestræbelser på at sikre et bæredygtigt fiskeri globalt. EU har bidraget aktivt til udarbejdelsen af en international handlingsplan for bekæmpelse af IUU, der er vedtaget i FAO-regi i 2001.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2007) 601 og KOM(2007) 602 endelig af 17. oktober 2007 fremsendt en meddelelse fra Kommissionen om en ny strategi for Fællesskabet med henblik på at hindre, bekæmpe og udrydde ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri og et forslag til Rådets forordning om etablering af et Fællesskabssystem til at hindre, bekæmpe og udrydde ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri¹. Meddelelsen og forslaget er oversendt til Rådet på dansk henholdsvis den 12. og 14. november 2007.

¹ Forslaget er ledsaget af tre arbejdsdokumenter fra Kommissionen:

SEC(2007) 1310 af 17. oktober 2007 indeholdende overordnede informationer om mål og forslag til Fællesskabets strategi til at hindre, bekæmpe og udrydde ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri.

SEC(2007) 1336 af 17. oktober 2007 indeholdende en konsekvensanalyse

SEC(2007) 1312 af 17. oktober 2007 indeholdende et resumé af konsekvensanalysen

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26.-27. november 2007 med henblik på information fra Kommissionen om dens initiativpakke og information fra Formandskabet om en ministerkonference om IUU-fiskeri, der blev afholdt den 29. oktober 2007.

Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at nærhedsprincippet ikke finder anvendelse, idet forslaget falder ind under Fællesskabets eksklusive kompetence. Regeringen er enig i Kommissionens vurdering, idet det forudsættes, at forslaget i sin endelige form holdes inden for rammerne af Fællesskabets kompetence inden for fiskeripolitikken. For så vidt angår meddelelsen redegøres der ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Formål og indhold

Kommissionen anfører, at ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU) er en alvorlig trussel på verdensplan mod en bæredygtig forvaltning af de marine ressourcer. Der er international opbakning til at bekæmpe IUU, heriblandt fra OECD, FN og FAO, der har udarbejdet en international handlingsplan inden for rammerne af FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri. Da IUU er et globalt problem, skal EU ifølge Kommissionen fortsat spille en ledende rolle.

Kommissionens strategi viderefører de internationale bestræbelser, der er opnået ved udarbejdelsen af den internationale handlingsplan inden for rammerne af FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri og EU-handlingsplan for bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri fra 2002². Strategien dækker EU- og internationale farvande.

Det anføres, at 75 pct. af verdens fiskeribestande enten er fuldt udnyttede eller overudnyttede af lovlige fiskerier. IUU-fiskeri udgør en skjult faktor, som truer med at underminere bestræbelserne på at forvalte de marine ressourcer. Denne trussel udstrækker sig også til sårbare marine økosystemer på et tidspunkt, hvor det internationale samfund har forpligtet sig til at beskytte dem mod ødelæggende fiskeripraksis. Import af ulovlige produkter til EU er ifølge Kommissionen blevet vurderet til at være i en størrelsesorden af 1,1 milliard EUR (ca. 8,5 milliard DKK) om året. I alt vurderes illegalt fiskeri at indtjene ca. 10 milliard EUR (ca. 75 milliard DKK) om året.

Kommissionen finder, at rammen for EU's politik med henblik på at bekæmpe IUU-fiskeri bør omfatte følgende;

- overtrædelse af bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger for fiskeriressourcer i nationale og internationale farvande.

² Meddelelse fra Kommissionen: EF-handlingsplan for bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri, KOM (2002) 180 endelig af 28. maj 2002

- fiskeriaktiviteter i havområder, dækket af en given regional fiskerierorganisation, som gennemføres af fartøjer uden nationalitet eller som ikke-medlem af en given regional fiskerierorganisation og på en måde, som er i modstrid med fiskerierorganisationens regler.
- fiskeriaktiviteter i internationale farvande, der ikke er dækket af regionale organisationer på en måde, som er i modstrid med en stats ansvar over for bevaring af fiskeriresourcer i henhold til internationale forpligtigelser.

Kommissionens strategi er en styrkelse af samarbejdet på internationalt plan, mens andre dele er relateret direkte til foranstaltninger, som skal gennemføres i EU til supplerung af den fælles fiskeripolitik. Endvidere vil der blive foretaget yderligere tiltag på import/eksport området.

Kommissionens forslag til forordning omfatter ovenstående foranstaltninger og er eksplicit EU-relateret. Strategien indeholder initiativer, der skal lede EU's fremtidige politik på IUU-området, og lægger op til et nyt regime for at forvalte adgangen til EU farvande af tredjelands fartøjer og restriktioner på import af fiskeprodukter. Princippet vil være, at kun de fiskeprodukter, der er certificeret som lovlige af flagstaten, kan importeres i EU. Strategien indeholder initiativer, der skal udføres i EU eller internationalt regi, og som skal:

- Legitimere, at EU ensidigt identificerer og etablerer et register over stater, der tillader brug af ”bekvemmelighedsflag” og fartøjer, der fisker ulovligt, samt skabe adgang til at vedtage handelsmæssige sanktioner over for dem.
- Tilskynde EU medlemslande og statsborgere til at sikre en bedre implementering af den fælles fiskeripolitik.
- Tilnærme sanktioner på EU-niveau for alvorlige overtrædelser.
- Fastsætte specifikke kontrol- og håndhævelsesforanstaltninger over for statsborgere i EU, der er ansvarlige for IUU-fiskeri i internationale farvande.
- Fremme, at EU på internationalt niveau bidrager til multilaterale tiltag, herunder til gennem FAO at iværksætte et globalt register af fiskerifartøjer, og et internationalt netværk dedikeret til monitoring, kontrol og overvågning (MCS). Ligeledes skal samarbejdet med tredjelande fremmes for at bekæmpe IUU.
- Forbedre koordineringen mellem medlemslandenes kontrolmyndigheder via aktiviteterne i EU’s fiskerikontrolagentur i EU regi.
- Underbygge og udvide foranstaltninger i de 13 regionale fiskerierorganisationer, som EU er medlem af, og fremme koordinering mellem disse organisationer for at bekæmpe IUU.
- Intensivere den finansielle støtte til udviklingslande for at forbedre kyststaternes kompetencer og kvalifikationer, og styrke kontrollen og forvaltningen af deres fartøjer og farvande. Samt udarbejde en konsekvensvurdering af IUU-forordningen og behovet for ledsageforanstaltninger for udviklingslandene.
- Fremme en hurtig tiltrædelse af en ILO (FN’s Internationale Arbejdsorganisation) konsolideret konvention for arbejde i fiskerisektoren og internationale konventioner på ar-

bejdsmiljøområdet for fartøjer samt udforske muligheden for at indarbejde disse internationale konventioner i EU regi.

Forslaget til forordning

Kommissionen har i forslaget til forordning specificeret adskillige tiltag fra strategien for at opnå et mere sammenhængende kontrolsystem, hvorunder der kan føres kontrol med fiskeriprodukter fra internationale farvande. Udkastet til forordning indeholder 56 artikler, der fokuserer på fangstdokumentation, forbedret havnekontrol, kontrolregler for ulovligt fiskeri, etableringen af et certificeringssystem, beredskabssystem og registrering af ulovlige fiskerifartøjer, herunder:

- Fangstdokumentation der skal følge produktet for at produktet kan blive accepteret af EU's medlemslande. Fangstdokumentationen skal garantere, at fangsten er lovligt fanget. Denne fangstdokumentation vil kunne blive tilvejebragt via et certificeringssystem, der skal omfatte alle fiskeriprodukter, der landes eller importeres i EU. Dokumentationen skal indeholde information om fartøjets lovlige status godkendt af flagstaten, og at flagstaten og dens fiskerifartøj opfylder internationale konventioner.
- Etablering af et certificeringssystem til at forbedre kontrollen af lovlige fiskeprodukter som har været transporteret fra eller produceret i et andet land end flagstaten for derefter at blive importeret til EU. Specifikke krav skal derfor stilles til produkter, der har været transporteret eller produceret andetsteds.
- Forbud mod omladning uden for havne.
- Kontrol med fartøjer, der er registreret i tredjelande.
- Harmoniserede regler vedr. et IUU-fartøjsregister.
- Forstærket havneinspektion.
- Kommissionen vil i samarbejde med medlemslandene og EU's fiskerikontrolagentur samt andre organisationer, herunder tredjelande identificere fiskerifartøjer, der er mistænkt for at udøve ulovligt fiskeri. Kommissionen skal derefter kontakte flagstaten for at verificere oplysningerne. De identificerede fartøjer skal derefter udsættes for kontrol af medlemslande.
- For at skabe et ensartet system i EU vil fiskerifartøjer, der er inkluderet i et IUU-register i en given regional fiskerierorganisation, blive inkluderet i EU's register.
- Foranstaltninger, der kan identificere stater, der ikke efterkommer internationale regler og derved støtter illegalt fiskeri.
- Håndhævelse af alvorlige overtrædelser af den fælles fiskeripolitik i EU-farvande eller i internationale farvande. Medlemsstaterne skal sikre, at en person, som har begået, eller en juridisk person, der kendes ansvarlig, for en alvorlig overtrædelse kan pålægges effektive sanktioner, som står i rimeligt forhold til den strafbare handling og har en afskrækkende virkning, hvilket skal inkludere bøder af nærmere angivet størrelsesorden.
- Foranstaltninger med henblik på at sikre, at medlemsstaterne tager alle nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med national lovgivning og EU-lovgivning overfor statsborgere, som er involveret i IUU-fiskeriaktiviteter.

- Medlemslande skal samarbejde med andre medlemslande og tredjelande og Kommissionen med henblik på at sikre overholdelse af denne forordning. Med henblik herpå foreslås etableret et "IUU- fiskeriinformationssystem", som skal assistere de kompetente myndigheder til at hindre, undersøge og forfølge IUU-fiskeriaktiviteter.

Formandskabet og Kommissionen afholdt den 29. oktober 2007 en ministerkonference om IUU i Lissabon med deltagelse af EU-medlemsstater, visse tredjelande, som EU har indgået fiskeripartnerskabsaftaler med og andre tredjelande, som har spillet en væsentlig rolle på den internationale scene i bekæmpelsen af IUU. På konferencen præsenterede Kommissionen sin initiativpakke. Endvidere blev der vedtaget en erklæring på konferencen. Denne erklæring vedrørte alene en begrænset del af de elementer, der indgår i Kommissionens initiativpakke, idet den fokuserede overordnet på handelsdelen. I erklæringen blev der udtrykt enighed om vigtigheden af at forbedre og uddybe den eksisterende ramme for kontrol og overvågning af fiskeriaktiviteter og samarbejde med industrien for sporbarhed med henblik på at dække hele forsyningskæden, som har sammenhæng med IUU-fiskeri. Man fandt, at det særligt var vigtigt at se på problemets kommercielle dimension, inkl. handelsstrømme. Der blev endvidere bl.a. udtrykt enighed om at opfordre internationale institutioner og multilaterale organisationer, særligt de regionale fiskerierorganisationer, til at fremme, fastlægge eller styrke instrumenter, som har til hensigt at identificere, hindre og sanktionere handel med fiskeriprodukter, som stammer fra IUU-fiskeri.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Meddelelsen fra Kommissionen skønnes ikke umiddelbart i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser, statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU-budgettet.

Det forventes, at forordningsforslaget vil kunne have visse lovgivningsmæssige konsekvenser. Endvidere skønnes forslaget at kunne have betydelige statsfinansielle konsekvenser i form af udgifter til bl.a. certificering og kontrol af fiskeprodukter. Omfanget af konsekvenserne må vurderes nærmere.

Høring

På mødet i §5-udvalget (fiskeri) den 13. november 2007 udtrykte WWF generel støtte til initiativet med at bekæmpe ulovligt fiskeri på EU og internationalt plan.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at IUU skal bekæmpes på EU- og globalt plan med henblik på, at EU kan forvalte fiskeressourcerne bæredygtigt. Regeringen støtter således i udgangspunktet Kommissionens bestræbelser i bekæmpelsen af IUU. Det er vigtigt, at EU spiller en væsentlig rolle for at opnå en bæredygtig forvaltning af de marine ressourcer.

Regeringen finder, at der er behov for at analysere initiativerne nærmere med henblik på at sikre omkostningseffektive foranstaltninger. Ligeledes kræver bestemmelserne om kontrol og sanktioner også en grundig analyse henset til, at der efter forslaget fremsættelse er afsagt dom fra EF-domstolen i en sag vedrørende adgangen til strafsanktionering i fællesskabsretlige retsakter (C-440/05, Kommissionen mod Rådet).

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne generelt vil være positivt indstillede over for initiativer til bekæmpelse af IUU, men det forventes, at der vil blive stillet mange spørgsmål bl.a. i relation til omfanget af administrationen, virkningerne for handelsstrømmene og sanktioner.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.